

Samenwerkingsverband
Drechtsteden

Doorgaande lijn t.a.v. Meer- en Hoogbegaafdenonderwijs PO

De scholen van Samenwerkingsverband Drechtsteden PO bieden ondersteuning aan meer- en hoogbegaafde leerlingen op 4 ondersteuningsniveaus. Binnen het SWV wordt geen ondersteuning op niveau 5 geboden. Dit is een bewuste keuze vanuit de visie van het SWV: we streven naar inclusiever onderwijs, iedere leerling heeft recht op maatwerk in de vorm van een passend onderwijsaanbod. Dit impliceert dat onderwijsaanbod flexibel en afgestemd moet zijn op individuele behoeften, zodat elk kind de kans krijgt om op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo te leren. (Bron: Ondersteuningsplan 2024-2028).

Het samenwerkingsverband hanteert t.a.v. de groep MHB-leerlingen geen harde IQ-cijfers en doet hier geen onderzoek naar. De ondersteuningsbehoeften staan centraal.

Definitie MHB-leerlingen binnen SWV Drechtsteden:

Onder meer- en hoogbegaafde leerlingen wordt verstaan: alle begaafde, hoogbegaafde en zeer hoogbegaafde leerlingen, waaronder ook leerlingen bij wie naast hun (hoog) begaafdheid ook sprake is van (al dan niet gediagnosticeerde) ernstige leer- en/of gedragsproblematiek (de dubbel-bijzondere leerlingen). Bij kinderen tot ongeveer 7 jaar spreken we van een ontwikkelingsvoorsprong en vermijden we de term hoogbegaafdheid.

Ondersteuningsschema bij de doorgaande lijn MHB

Ondersteuningsniveau	Continuüm van zorg	Wie?	Hulp op dit niveau
1	Signalering bij binnenkomst in groep 1 Compacter en verrijken tot 40%, met geplande instructiemomenten voor deze specifieke leerlingen. 1.Goede signalering 2.Kwaliteit instructiegedrag en klassenmanagement 3.Inzet van passend verrijkingsmateriaal	Groepsleerkracht groep 1 t/m 8	Structurele inzet van een signaleringsinstrument, volgens MHB-protocol. Passend verrijkingsmateriaal, gebruik MHB Databank SWV. Aandacht voor goede overdracht, bewaken van doorgaande lijn in aanpak groep 1 t/m 8. Voor de hulp op alle niveaus geldt: afschalen indien mogelijk, opschalen indien noodzakelijk.
2	Compacter en verrijken tot 60% Intensivering van verrijking inclusief structurele instructie op maat. Deelname aan (interne) plusgroep Deelname aan MHB-voorziening VO indien passend en beschikbaar. 4.Vaststellen van potentiële MHB-ers (inclusief onderpresteerders) en aanpak binnen de groep, n.a.v. analyse signaleringsinstrument school en ouders	Groepsleerkracht groep 1 t/m 8 Voor leerlingen groep (7/8) IB + MHB-Specialist (intern)	Consult MHB-specialist intern of op bestuursniveau Deelname plusgroep PO voorwaardelijk Vaststellen specifieke onderwijsbehoeften waaronder ook executieve functies.
3	Compacter van oefenstof tot 75% en 75-100% herhalingsstof, verrijken en/of versnellen. Intensivering van verrijking inclusief structurele instructie op maat. Deelname aan (bovenschoolse) plusgroep (met opdrachten voor in de reguliere groep)	Groepsleerkracht Groep 1 t/m 8	Verdere intensivering van het begaafdenonderwijs door inzet van specifieke bovenschoolse interventies -> groepsleerkracht blijft nauw betrokken. Indien de school/ het bestuur niet beschikt over een passende plusvoorziening, kan bestuur

Samenwerkingsverband
Drechtsteden

	5.Vaststellen lln. met grote behoefte aan verrijkende interventies en/of ondersteuningsbehoefte op executieve vaardigheden 6.Diagnostische gesprekken met leerlingen voeren	IB + MHB-specialist intern en/of bestuur	overstijgend gekeken worden of de leerling elders kan aansluiten. Er zijn specifieke onderwijsbehoefte vanwege hoogbegaafdheid/executieve functies -> OPP overwegen De IB betreft de orthopedagoog van het SWV bij (vermoeden van) dubbel-bijzondere-problematiek en/of bij versnellen. MHB-specialist van de school/het schoolbestuur wordt bij de gesprekken betrokken.
4	Aanmelden in OT Breed 7.Vaststellen van specifieke onderwijs- en zorgbehoefte	Groepsleerkracht, IB, MHB-specialist intern en/of bestuur	Onderzoek en behandeladviezen voor binnen de groep en/of individueel Advies OT in deze fase kan zijn: -Consultatie MHB-specialist SWV of SMW -Verwijzing naar Jeugdteam -Tijdelijk arrangement extra ondersteuning 'Op Maat' -Passende onderwijsplek adviseren op andere PO-school, of buiten het SWV
Overstap van PO naar VO	Ondersteuning bij de overstap van de leerling van PO naar VO Dossieroverdracht bij leerlingen die vanuit ondersteuningsniveau 3 en/of 4 ondersteund zijn in het PO.	Leerkracht groep (7) 8, leerkracht plusklas, mentor VO Zorgcoördinator VO	Goede overdracht van PO naar VO. De VO-school draagt zorg voor continuering van de specifieke zorg voor de HB-leerling. Inzet overdrachtsformulier, warme overdracht.

Toelichting op het ondersteuningsschema:

Ondersteuningsniveau 1: Goed onderwijs

Er is beleid over passend onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen inclusief visie, invulling begrip (hoog)begaafdheid, doelstelling, beoogde resultaten, benoeming doelgroep, professionaliseringsplan en begroting. Er is kennis van kenmerken van onderpresteren, dubbel-bijzondere ontwikkeling, MHB bij kinderen uit gezinnen met een laag-sociale status, niet-westerse gezinnen en MHB bij meisjes.

- Structurele signalering van MHB-kenmerken in onder-, midden en bovenbouw <https://nationaltalentcentre.nl/wp-content/uploads/2023/05/Themabrochure-Signaleren.pdf>
- De signalen worden omgezet in ondersteuningsbehoefte
- Er zijn aanvullende verrijkingsdoelen geformuleerd in het groepsplan
- Voor minimaal 2 domeinen (bijvoorbeeld Taal en Rekenen) wordt structureel de lesstof compact aangeboden: minimaal compacten tot 40%.
- De vrijgekomen tijd na compacten wordt structureel aangevuld met passend verrijkingsstof op basis van de geformuleerde verrijkingsdoelen. Passend aanbod kan o.a. gevonden worden via de MHB Databank van het SWV.
- Het verrijkingsmateriaal sluit aan bij de leerdoelen en onderwijsbehoefte van MHB-leerlingen
- Differentiatie vindt plaats in het rooster (weektaak), leerdoelen en instructie voor de onder-, midden- en bovenbouw MHB-leerlingen

Samenwerkingsverband Drechtsteden

- Deze basisondersteuning geldt voor alle groepen, de school draagt zorg voor een doorgaande lijn van groep 1 t/m 8 waarbij steeds gevolgd wordt of het aanbod voor de individuele MHB-leerling nog passend is.

[Dubbel bijzonder Archieven - Kenniscentrum Hoogbegaafdheid \(kenniscentrumhb.nl\)
https://www.kenniscentrumhb.nl/kennisbank/publicatie-over-onderpresteren/](https://www.kenniscentrumhb.nl/kennisbank/publicatie-over-onderpresteren/)

Ondersteuningsniveau 2: Intensivering – differentiatie en verrijking

Een deel van de MHB-leerlingen heeft intensievere ondersteuning nodig: compacten op 2 of meer vakken tot 60%, deelname aan groepsoverschrijpende of bovenschoolse projecten, incidenteel of structureel. Soms is een verdere analyse op het gebied van hoogbegaafdheid nodig, m.b.v. het signaleringsinstrument, om de onderwijsbehoeften te kunnen bepalen. Ook de ontwikkeling van de executieve functies hierin meenemen. De leerkracht kan in overleg met de IB een beroep doen op de interne MHB-specialist, of de MHB-specialist van het bestuur.

Voor leerlingen in groep 8 (en soms 7) zijn er op dit moment beperkte mogelijkheden om gedurende een korte periode onderwijs in het VO te volgen. Er is geen terugkoppeling vanuit VO naar PO. ('Junior Explore' Lage Waard, 'Obelisk' DevelsteinCollege, ouders zorgen zelf voor vervoer.)

Ondersteuningsniveau 3: Verdere intensivering - inzet specifieke interventies

Een klein deel van de MHB-leerlingen heeft zeer specifieke ondersteuning nodig, soms in de vorm van versnellen, structureel volgen van een (bovenschoolse) plusgroep met eventueel verdiepend/verbredend werk voor in de klas. Afstemming tussen de groepsleerkracht en de plusleerkracht is hierbij van groot belang. Ook de inbreng /stem van de leerling en diens ouders is zeer belangrijk en moet in een overlegstructuur worden gehoord en in het aanbod meegenomen.

Voor het compacten (schrappen van lesstof) wordt aangehouden: 50-75% van de reguliere oefenstof en 75-100% van de herhaling, hoe je hiermee kunt werken is terug te vinden in de signaleringsinstrumenten.

Leerlingen bij wie de IB vermoedt, of waarvan bekend is dat er sprake is van dubbel-bijzondere problematiek worden in een consult met de orthopedagoog besproken. Ook bij de beslissing om een leerling te versnellen kan de orthopedagoog meedenken met de school.

Ondersteuning op dit niveau is nog steeds gericht op passend onderwijs binnen de reguliere basisschool, met uitstapjes bovenschools en/of extern.

Ondersteuningsniveau 4: Vaststellen van zorgbehoefte multidisciplinair

School en ouders stellen vast dat de geboden ondersteuning onvoldoende is voor de leerling. De leerling wordt in het OT Breed besproken. Hieruit kunnen de volgende stappen voortkomen:

-Er kan een consult worden aangevraagd bij het SWV, de MHB-specialist van het SWV kan samen met de MHB-specialist van het bestuur kijken of er binnen de school en/of bovenschools nog mogelijkheden zijn die kunnen leiden tot verbetering van het aanbod en zij kan ondersteuning bieden bij het maken van een OPP. Hierbij kan ook gekeken worden naar het aanbod op reguliere basisscholen in de directe omgeving (binnen het SWV), soms wordt een overstap naar een andere reguliere basisschool overwogen. Vervroegd uitstromen naar het VO behoort in sommige gevallen ook tot de mogelijkheden.

-SMW en/of Jeugdprofessional vanuit het Jeugdteam wordt geconsulteerd, dit kan indien nodig leiden tot aanmelding bij het Jeugdteam voor diagnostiek en/of behandeling. Zie Document 'Onderwijs en Jeugdhulp werken ook samen bij hoogbegaafde leerlingen'.

-Wanneer de hoogbegaafdheid niet voorliggend lijkt en/of zich op school of thuis sociaal-emotionele problematiek voordoet, kunnen ouders ondersteuning vanuit het Jeugdteam aanvragen.

Samenwerkingsverband Drechtsteden

- Leerlingen die trauma hebben opgelopen in onderwijs en hierdoor (dreigen te) blokkeren en (potentiële) thuiszitter worden moeten altijd met Jeugdteam besproken worden, liefst in een zo vroeg mogelijk stadium!
- Soms kan het nodig zijn om de leerling te ondersteunen met een tijdelijk Arrangement op Maat vanuit de reguliere extra ondersteuningsmiddelen voor aanpassing van het onderwijsaanbod – dit wordt via het OT toegekend.
- Wanneer er ook vanuit jeugdhulp interventie nodig is: integraal arrangeren met een Onderwijs-Zorgarrangement waarbij intensief wordt samengewerkt met een jeugdhulpaanbieder.
- In uitzonderlijke gevallen wordt in overleg met ouders een passende onderwijsplek buiten de reguliere school geadviseerd: dit betreft dan een school voor fulltime HB-onderwijs (ondersteuningsniveau 5). De betrokken orthopedagoog schrijft in dat geval een onderbouwing voor de gemeente waar de leerling woont, om zo nodig vervoer buiten de gemeente te financieren. **Dit kan alleen wanneer verwijzing naar een andere reguliere PO-school (binnen de gemeente/het SWV) of vervroegd uitstromen naar het VO geen passende oplossing is voor de leerling.**

Overstap van PO naar VO

Er vindt een overdracht plaats van PO naar VO. De wijze waarop dit gaat verschilt van PO school tot VO school. Advies vanuit het SWV: beleg een warme overdracht voor de MHB-leerlingen. Gebruik hierbij de input vanuit een schriftelijke overdracht, specifiek voor MHB-leerlingen, aangevuld met de rapportage uit de Plusklas. Dit geldt vooral voor de kinderen die ondersteund werden vanuit ondersteuningsniveau 3 en 4 en/of leerlingen waarbij de PO-school zorgen heeft over een goede start op het VO. Kinderen vanuit ondersteuningsniveau 1 en 2 waarvan de PO-school vermoedt dat ze goed zullen gedijen op het VO, hoeven niet speciaal te worden besproken.